

Nro. 4.

A' FELS. R. CSASZARNAK ÉS A. KIRALYNAK
KEGYELMES ENGEDELMÉBŐL.

*Költ Bétsben, Kedden Juliusnak 13-ik napján
1802 ik esztendőben.*

Olasz Ország.

Károly Emmanuelnek Szárdiniai Királyságról lett önkényén való lemondásáról, ekként szólnak a' múlt Junius hólnapi Maylandi levelek: „Két Rómából és Nápolyból ide jött Kurirok, arról való tudósítást hoztak Melzi Vice-Praesidensünknek, hogy Károly Emmanuel Szárdiniai Király maga királyi tronusát önként oda hagyta, 's maga testvér öttének Victor Emmanuel Kajetan Aostai herczegnek engedte azt által. — Mivel a' Piemonti herczegségnek jövődöbéli sorsa még ekkoráig is a' bizonytalanság homályába vagy on el rejtve: szükségesnek tartatott ezen történetet az Olasz Respublika Párisban lévő kö-

vetjének, polgár Mareschalchinak tudtára adni. *Károly Emmanuelnak* Nápolyban meg holt feleségén való keserülégre, gyermeketlensége, 's több kedvetlen történetek határozták őtet ezen lépés tételre. Ő 1796 ik esztendő Octob. 16-ik napján kezdett uralkodni, de tsak hamar azután, minekutánna Országának nagyobb részét elvesztette, és mind Szabaudiát, mind Piemontot a' Francia Respublikának engedni kénytelenítettett volna, 1798-iknak December hólnapjában, a' Szárdiniai szigetnek fő városába *Cagliariába*, onnan, a' következett esztendőben *Florentziába*, onnan *Rómába*, onnan *Frascatiba*, onnan 1801-ikben Nápolyba és *Casertába*, 's végre, a' múlt Majusban ismét Rómába ment. Itten mondott le az uralkodásról, és azon Aktát, a' melly szerént az Ország lást az Aostai herczegnek által engedte, és maga Status Titoknokja Gróf *Chalembert* által testverjének Nápolyba küldötte, *Colonna* és *Doria* Olasz herczegeknek, mint tanúknak jelenlétekben, tulajdon keze alá irásával is meg erősítette. — Maga Majus 24-ikén, 1751-ik esztendőben, az Aostai herczeg pedig Julius 24-ikén 1759-ben született e' világra. — Magános életének hátra lévő részét Rómában, a' *Colonna* herczegi palotában kivánnya el tölteni, és így haszontalan költött hir az, hogy ő Felső Kardinális akarna lenni. — A' Királyi titulust hólta napjaig megtartya. — A' mostani Sz. Pápával VII. Piuszal személyes barátságban él. — Az öttse, a' kit, magának a' Királynak semmi férfi gyermeki nemlétén, a' Szárdiniai Királyság mindenkor illetett volna, gyakorta, nevezetellen testvér bátyjának Nápolyban való mulatása alatt, részt vett az uralkodásban. Meg tartásra méltó dolog hogy az ő nagy attyának az attya, ugymint II. *Victor Amadeus* elsőben Siciliali, azután első Szárdiniai Király, 1730-ik esztendőben, September 3-ik

napján, még életében első szülött fiának, III. Károly Emmánuelnek engedte az országlást. A Szárdiniai új Király, minden ministereket, külföldi udvaroknál lévő követeket, és udvari tiszteket meg hagyott, 's meg erőssített hivataljaikban.

Károly Emmanuel Királynak azon levele, mellyet ő, maga kedves felesége halála után, Florentzai Kamaras úrnak, Gróf Gvadagninak írt volt, a' Maylandi 21 ik Juniusi újság levelekbe is bé van iktatva. Ezen levelében a' többi közt ekként írt a' nevezett király: „Nemes érzékenységu barátom! Reménylem, Kigyelmed is részt fog azon kesererűségemben venni, a' melly kedves feleségem halalából reám háramlott. — Ő volt nékem e' világon leg drágább klénodiumom, ő volt nékem anyám s barátném, a' ki inkább az égért, az angyalokért, mint sem ezen világért, a' mellyben mi nyomorgunk, teremtetett vala. Aldott légyen az Ur, a' ki 26 ezrtendőig, és 6 hólnapokig, és így tovább mint sem érdemlettem volna, engedte őtet ennékem. — Nékem, volt az ő szép szemeit, mellyek tsak az egekre, és reám voltak függesztve, bé nyomni fájdalmas szerenetsém. Az ő szép ábrázatjat és kezeit én szárgattam ajakimmal. — Szemeinek utólló pillantatjat is ream és a' fezületre függesztette, 's azután a' jobb életre által ment s. a. t. “

Még egy szót erről az országlásról le mondott Királyról: Addig, mig a' Szárdiniai monarchia előbbi valóságára vissza fog állitatódni, esztendőnként 20000 arány penziója jár esztendőnként.

Nem régiben olly Kir. rendelést adatott ki a' Hetrúriai Király, hogy a' Florentzai Tanács, mint a' Toskánai Statusnak képviselője, a' több Florentzai polgári előjárokkal együtt, Junius 24 ik napján újobban esküdjön meg hűségere. Ezen özeremoniának végbe menetelén, a' királydó, és

a' korona örökös herczeg is jelen lesznek, és sok pénzt hánynak ki a' nép közzé.

A' Hetruriai Királynak azon rendelkezéseit, a' mellyeket ő az egyházi dolgokra nézve, a' múlt Aprilis 12. ik napján közönségesekké tétetett, sok Olasz, Frantzia, Német, és más nemzetbéli közönséges újság levelek marczonegották és ótsárlották, azt mondván, hogy azáltal Clerus hatalma nevedjen, és hogy a' régi ostobaság vissza állításék azon különben tudományáról és mestersegeiről igen nevezetes Státusban. — Ezen ótsárlásoknak meg tzáfolásokra, és azon Hetruriai Kir. rendelkezéseknek meg igazításokra, a' 21. ik Juniusi Florentzai közönséges újság levelekben hosszás apologia tétetett közönségesfé, mellynek rövid summája ebből áll, hogy azon Királyi rendelkezés nem más legyen, hanem az, a' mellyet annak volt uralkodó fejedelme, Auszriai *Ferdinánd* Toskánai nagy és fő herczeg, 1793 - ik éltendőben ki adott, a' melly idő pontjától fogva, minden új könyveknek meg vizsgálata a' papságra volt bizva, né hogy az Olasz Országban ki adott sok tsábító könyveknek olvasása által a' Toskánai ifjuság is meg vesztegetődjön. — Végére arról tészen emlekezetet, hogy a' Medices Királyi familiának uralkodása alatt, a' melly a' Római Sz. Szék eránt határ nélkül való tisztelettel 's engedelmefféggel viseltetett, és a' mellyből 4 Római Pápak, és számos Kardinálifok származtak, leg jobban virágzottak a' tudományok és szép mestersegek; ellenben ma, a' midőn a' megvilágosodással dittekkzik e' világ, allig lehet a' Toskánai Státusban egy két valóságos tudós embert találni.

A' 21. ik Juniusi Genuai tudósítások szerént, következő nevezetesebb tikkelyei vagynak a' Liguriai új Constitutiónak 1) A' Dozsének 50 ezer lire fizetése legyen éltendőnkent — 2) A' Sena-

tus 4 Osztályai Elölőinek 9000, a' több Sena-
toroknak pedig 6000 — 3) A' 72 személyből ál-
ló törvénytevő Tanátsnak semmi fizetése nem lé-
zen. — 4) A' végre hajtó Tanáts a' Dozséból,
a' 4 Elölökből, és a' 4 Senatorból fog állani. —
5) Ezekon kívül még egy nagy Tanáts fog lenni,
a' melly 300 birtokosokból 200 kereskedőből, és
100 Tudósból fog állani. — 6) A' nemesi rang
végképen el töröltetik. — *Cattaneo Ferencz*, gya-
korta változó egessege miatt, a' néki ajánlatott
Dozsei hivatalt fel nem vállalta.

Helvétziai Respublika.

A' Bernai 30-ik Juniusi tudósítások szerént,
már el el vált Walliserlandnak, vagy Wallesiá-
nak a' dolga. Ezen szabad Respublikátskának
Bernában lévő deputatusai, és az ott lévő Fran-
tzia követ következő pontokból álló Concor-
datumra, avagy Egyeslegre léptek egymás közt:
1) Wallésia, a' Helvétziai, Franczia- és Olasz
Respublikáknak ótalma alatt és garantirozása
mellett szabad, és mástól nem függő Status fog
lenni. — 2) A' Frantzia Respublika hadi sereg-
jei mindenkor szabadon által utazhatnak a' Wal-
lesiai Respublika földjen, a' Simplon hegyén tsi-
nált Országos úton. — 4) Mindazáltal az által már-
firozó Frantzia fegyveres nép mind kvártelyáért,
mind az annak adatandó eleségért kész pénzel
fizessen, és semmi terhére ne legyen a' lakosok-
nak. — 4) Minden Wallesiában lévő közönséges
utakat, magok költségeiken jó állapotba tartsa-
nak a' lakosok; ellenben a' Simplon hegyen tsi-
nált Országos utra a' Frantzia és Olasz Respub-
likák viselnek gondot. — 5) A' Wallésiai lako-
sok, magok földjökön, magok fogják a' közön-
séges bátorságot fenn tartani, hogy ekképen sem
az utasok, sem a' portékák meg ne károsodja-

nak. — 6). A' Walleziai Respublika arra köte-
lezi magát, hogy a' szomszéd Státusokkal leen-
dő egyességre sem semmi utakat nem készít, sem
a' Frantzia és Olasz Respublikák meg egyezé-
sek nélkül semmi harmintzadot, és vámot nem
kiván — 7) Ezen egymással szövetséget kötött Res-
publikák, mindenik a' nékie esendő részben posta
szekereket állítanak fel. 8) A' Simplon és Sz. Ber-
nát hegyeken lévő vendégfogadók mindenkor jó
állapotba tartatódjanak. — 9) Walleziának min-
denkor jussa legyen arra, hogy másoknak hadi
szolgálatjokba fegyveres népet bocsáthasson. —
10). A' Frantzia és Olasz Respublikákon kívül
semmi más Hatalmassagnak követjeit, minster-
jeit és Agenseit bé ne fogadja Wallezia magához.

A' Helvétziai Respublikának Bécsben lévő
követjét, polgár *Diesbachot*, némellyek azzál
vádolván, hogy ő azon Respublikának jelenvaló
kormányzékje ellen szólott volna; a' Helvétziai
Status Titoknoktól, polgár *Müller Friedberg-*
től következő foglalatu levelet vett a' múlt
Májusnak 26 ik napján:

„A' Kigyelmednek hozzám küldött leveléből
értésére esvén az a' Helvétziai Kormányzéknek
hogy Kigyelmed ezen Respublikának jelenvaló al-
kormányával meg nem elégzik, az ide zárt vég-
zés mellett azt adatja Kigyelmednek általam tud-
tára, hogy eddig viselt ministeri rangjától meg-
fosztatik, és hogy eddig viselt követségről szá-
mot adhasson, hazájába vissza jönni parantsoltatik
s. a. t. Költ Bernában Május 26-ik napján 1802.
esziendőben.

Erre polgár *Diesbach* hosszas választ kül-
dött, mellynek rövid foglalattya ide megyen ki:
„Azokat a' személyeket, úgymond, a' kik
Aprilisnek 17 ik napjától fogva, Helvétziai Kor-
mányzéknek nevezik magokat, én azoknak lenni
nem esmérem, tartozó köteleffégem szerént nem is

esmérhetem, következésképen tselekedeteimről nékik számot adni nem is tartozók. — Mivel a' Constitutionalís első Landammann, az az, helytartó, polgár *Reding* adott nékem követfégbéli hatalmat, ő pedig azt még ekkorig töllem vissza nem vette: méltán vétkes engedetlenséggel, sőt pártossággal lehetne engemet vádolni, hogyha másoktól vennék arra parantsolatot, miként visellyem magamat, és ha másoknak, kivált az ő véle ellenkezőnek szolgálni kívannék. Mihelyt ő ezen hivatalom helyéről, a' melyre ő engemet helyheztetett, engemet vissza hív, vagy nékem ő maga tudtomra adja azt, hogy ő első Constitutionalís Landammann többé lenni nem akar, azonnal Helvétziai meg hatalmazott minísternek magamat tovább nem tartom. De mivel a' még meg nem történt, én is mostani örálló helyemet senkinek másnak parantsolatjára el nem hagyhatom, 's el hagyni nem is akarom. — Velem hasonló indulat által lelkesített az én Követségem Tanátsoffa polgár *Lentulus* s a. t. *Költ Bécsben, Junius 9-ik napján, 1802 ben.*

Nagy Britannia.

I. *Sandor* Orosz Császár tsak azoknak az Anglusoknak ad a' maga Statusaiba való bemenetelre és az ott való múlatásra engedelmet, a' kiknek a' Londoni Kormányfűk arra szabadságot és passuslevelet ad. Hasonló rendelkezések tétettek Párisban a' Frantzia Országba utazni kívánó Anglusokra nézve.

A' Skótziai, nevezetessen a' *Glasgoviai* kereskedők és polgárok, köz meg egyezéssel azt végzették Junius 8-ik napján, hogy Pitt Ex-minísternek emlékezet oszlopot emeljenek Glasgoviában, a' mellynek el készíttetésére szép summa pénzt szedtek magok közt öszve. Egyizersmind

hozzá küldött 's ezt jelentő levelekben azt kérték, hogy személyes jelenlétével tisztelje meg az ő városokat.

Néhány Londoni közönséges levelek azt hirdetik, hogy valameddig a' Francia Respublika és Anglia közt való kereskedésbéli trakta, a' mellyen polgár *Otto* és *Montbret* most szorgalmatossan munkálodnak, végbe nem megyen, addig a' Londoni udvarhoz rendelt Fr. követ, *Gen. Andreossy* oda nem is megyen. Ez a' mostani commercialis trakta, az 1786: esztendőbélitől, a' mint hirtelik, nagyon fog különbözni.

Angliának Botány. Bayi coloniája, a' hová tudniillik a' Status rabjait szamkivetésbe küldeni szokták, egy jó utat talált Polynézianak *Otaheite* nevezetű szigetébe, a' melly másként György szigetének is neveztetik, azért, mivel II. György Anglus király uralkodása alatt, nevezetesen, 1766: ik esztendőben találtatott az fel a' déli tengerben. — Onnan, tudniillik Otahejtéből, sok fertélt hajtanak Botány. Bayba, és e' két Coloniának lakosi egymás eránt jó barátsággal viseltetnek.

Az Angliai Alsó Parlamentumnak mostani antiministeriális tagjai azon munkálodtak, hogy *Sheridánt*, *Fox* úr kedves barátját azok között ki kéreztessék, a' kik az új Parlamentumnak tagjaivá fognak választódni. De a' nemis gondolkozású és igaz hazafiúi buzgóságú *Addington* első Status minister, azoknak ártalmas fel tetteket meg akadályoztatta, és világosan azt mondotta *Sheridan* felől, hogy ő, a' négy utolsó Parlamentumban, a' maga hivatalyát ditsőlégesen viselte. Azok közt a' képviselők közt, a' kik az új Parlamentumnak tagjaivá választódnak, számosan lesznek olyanok, a' kik a' kereskedés ügyét sziveken fogják viselni. — Sokan azt állattják Londonban, hogy mind *Pitt*, mind *Dundas* Ex-

ministerek vissza fognának a' ministeriumba menni, az elsőbb Addington úr helyére. az utólsóbb pedig az Indiai dolgoknak folytatására. De mind a' Király, mind a' Parlamentumnak és népnek nagyobb része *Addington* ministerségével nagyon megelégszik, az Indiai dolgokat is egy olly alkalmas személy folytattya most, hogy Dundás szolgálatjára a' kereskedés nem szorúlt.

Az Alsó Parlamentumnak 24. ik Juniusi ülésében azt projectalta, és sürgette *Wilberforce* úr, hogy *Schmith* Orvos Doctornak azon találmányáért, mellyet ő a' beteg házaknak salétrommal való füstölésekre fel talált, és a' melly által minden ragadó nyavalyáknak merge meg fojtatik, illendő jutalom adatódjék. Ezen projectumot igazságosnak találván az Alsó Parlamentum, 5000 font sterlinget rendelt a' nevezett Orvos Doctornak jutalomúl. A' másféle füstölésnek nemei, így szollott *Wilberforce* úr avval az alkalmatlansággal vannak öszve kötve, hogy azokat a' betegek nem szenvedhetik, és fekvő helyeikről őket másuva kell vinni. Ellenben a' salétrommal való füstölés senkinek semmi alkalmatlanságot nem okoz, és ez már napkeleti Indiában is gyakorlásba vétetődött. E' nélkül az onnan veres tengeren Egyiptomba vitetett fegyveres népbe valósággal pestises nyavalya esett volna, ez által pedig olly állapotban tartott, hogy 600 ember közzül, egy hajón, három embernél több meg nem betegedett.

A' Juniusnak 22. ik napján tartott gyűlésben, az Angliai Status adosságot, költségeit, és jövedelmeit a' Financialis minister *Addington* úr, az Alsó Parlamentum eleibe terjesztette. E' szerént a' N. Britanniai Statusnak permanens és fundalt adossága, e' folyó 1802. ik esztendőben, Februarius első napján 489 millió, 418926, font sterlingre (az az, 4894 mil-

lió, 189260 Rh. forint) ment az adossága. (Permanens adosságok neveztetik Angliában az, a' mellynek le fizetésére a' Creditor a' Statust soha sem kényszeritheti, és csak akkor fizetődik ki, a' midőn a' Statusnak ki fizetni tettik. — Fundalt adosságnak pedig az neveztetik, a' mellynek ki fizetését, és interestének rendes le tételét a' Parliamentum magára vállalja. Nem fundalt adosság az evvel ellenkező.) Ezen retentő adosságnak ki fizetésére ennek az egész summának egy 84-ik része, az az, 5 millió, 800000 font sterling rendeltetett esztendőnként, 's illyenképen, hogyha semmi akadály magát körben nem veti, és ha a' Status ennekutánna újabb adosságot tfinálni kénytelen nem leszen, 1843-ik esztendőre, az egész adosság ki fog fizetődni. — A' Statusnak nem fundalt adossága 11 millió f. Sterlingnél valamivel többre megyen. — Tiszta Jövedelmei, a' múlt esztendőben 35 millió, 368376 font sterlingre ment — N Britanniának, Irlandiával együtt, e' folyó esztendőben, 66 millió, 271478 font sterlingre fog a' költsége menni, jövedelmei pedig, a' most költsön vett 25 millióval, és a' meg határozott 5 millió betsü papiros pénzrel, 66 millió 821422 font sterlingre tétetődik. — A' Statusnak békeességes esztendőkben való költségei, az interestekkel egyetemben 30 millió, 726772 f. sterlingre fog ennekutánna menni, jövedelmei pedig, leg alább 32 millió, 208833 f. sterlingre. — Az Aló Parliamentumnak egy nevezetes tagja Tierney úr, mind ezekre att jegyzette meg, hogy Ad-dington miniszternek ezen számadása, és a' meg nevedett N. Britannia kereskedésnek elő udása, az ő calculusával egészen meg egyez.

Német Ország.

A' tudományokat nagyon szerető, és a' tudos

embereket minden vallásbéli különbség nélkül egyaránt betsüllő Baváriai Vál. Fejedelem, a' Chemiai tudománynak maga Statusaiban leendő előmeneteleltése végett concursust hirdettetett ki, a' mellyben az, a' ki ezen tudományban való esméretének leg szebb probáit mutattya, a' Status költségén az Európai tudóabb Országokba fog küldetni, olly féggel, hogy azokban a' leg jobb Chemiai intézeteket meg tanulhassa.

A' felső Palatinatusi, Neuburg városában tartott országos gyűlésben, a' többi közt következő hasznos végzések rétetődtek 1) hogy néhány nevelő házakra, és vasásnapokon tartandó oskoláknak építetésekre 75000, egy *Neuburgban* leendő bibliotékának építésére 500, és annak elztendőként leendő öregbitésére 5000, a' *Donaumoosi* új coloniáknak számokra 20000 forintok adattassanak.

Egynéhány közönséges újság levelek említették I. Sándor Orosz Császárnak azon különös kegyelmelléget, mellyel Ő Felsége vólt Tanítója, és nevelője, *Helvétziai Ex-Director General Laharpe* eránt viseltetett. Minthogy többire hibások vóltak ezek az előadások, szükségesnek itiljük azokat, a' mellyeket *Laharpe* Berlini egyik barátjának írt, az Olvasó Publicummal közleni.

A' Császár, így ír *Laharpe* Berlini barátjának, az én penzionomat 5000 rubelre szaporította, 's egyzersmind azt is meg parantsolta, hogy mindenkor pengő pénzben fizessék ki. Feleségem halálom után, ezen penzionak felét fogja venni. Nékem a' maga képét egy igen betses kövekkal ki rakott gyűrűben ajándékozta, feleségemet pedig a' Császárné szép fülönfüggőkkel tisztelte meg. — Az özvegy Császárné is szép ajándékokat adott nékem. — Utazásomra 2000 aranyat fizettetett ki a' Császár. Mindenek felett való az, hogy

erántam való kegyelmességének igen sok és szembe ötlő próbáit adta.

Berlinben, a' múlt Junius 27-ik napján irtóztató jég eső esett, olyan, a' miuémüre a' most élő emberek nem emlékezhetnek. Az oda való 29-ik Juniusi közönséges levelek ekként írják azt le: „A' múlt vasárnap, úgymond, estéli 7. óra után, városunkat, és ezt az egész környéket rettenetes jég eső látogatta meg. Az esett jég nagyságára nézve a' galamb tojáshoz hasonló volt, és olly bövségben esett, hogy az uttzák egészen bé voltak jéggel fedezve. — Sok házaknak egészen öszve törte az ablakjait, és minden kerti gyümölcsöket öszve rontott. — A' nemzeti teátrumnak rézzel fedett fedelére olly zuhogással esett, hogy a' játtzó személyek beizédjeiket félbe szakasztani kénytelenitettek, sem senki azokat nem értvén s. a. t.

Hogyha a' nagy hősöknek halálok, a' kik emberi nemzetnek mesterséges fogyasztása, és egész Országoknak fel dullása által teszik magokat halhatatlannakká, a' közönséges levelekben való ki hirdetésre méltok: sokkal inkább méltóbbak azok az örök emlékezetre, a' kik hasznos talentomaikkal, és e' világnak ajándékozott tudós munkáikkal, nemcsak a' velek együtt élő, hanem meg a' következő kezői maradékokat isból dogokká teszik. Illyetén nagy talentomú hasznos Tudós volt, Berlini Professor *Engel* úr, kinek *classicus* munkái sok száz esztendőök mulva is nagy betsben fognak lenni. Ő 61 esztendőök korában, Magdeburgiának *Parchim* nevü városában lakó 78 esztendőök öreg anyjának látogatására menvén, a' mult Junius hólnapjában, meg betegedett, és minekutánna kedves szülő anyja eránt végső tiszteletét végbe vitte volna, meg is halálozott. A' kiknek ezt a' nagy embert, akár személy szerént, akár tudós munkáiban esmérni

szerentséjek volt, még most nem várt halálát, nagyon fájlallyák. A' Magy. Kurir egyik Iro-
jának is, Német Országban való lakásában, ezen
Tudosnak közelebb való elmeretségehez, és a'
vele való társalkodáshoz szerentséje volt.

Elegyes Dolgok.

A' Fels. Orosz Császár és Prussziai Király,
XVIII. Lajos Frantzia Örökösének penzióját egy-
más közt meg határoztak. I. Sándor Császár ma-
ga részéről 75000 rubelt ad a' végre esztendőn-
ként.

A' fő Conzulknak egy vér szerént való attya-
fia *Baronessé Copnos*, a' ki számos esztendőket
töltött el Angliában Londonból Párisba utazott,
kedves atyafiától véven az oda való menetel-
re hivatalt.

Az utolsó Frantzia Királyi financialis minis-
ter *Calonne*, Londonban való hosszas mulatása
után engedelmet nyert a' Frantzia Országba leen-
dő menetelre; sőt azt is megnyerte a' Fő Con-
zultól, hogy el hagyott öröklégei nékie vissza-
adatódjanak.

A' Porto-Ferrajói erősségbe őrizetre szállita-
tott 3000 főből álló Frantzia katonaságnak Ge-
neral *Rusca* a' commandirozója, a' ki is azokat
a' tengeri haramjákat, a' kik a' szomszéd tenge-
ren tolvajoskodnak, és a' kereskedő hajókat
gyakorta nyughatatlanokdattatják, keményen ül-
dözteti, és már is sokakat el fogatott közzülök.
A' Czefalóniai szigetben támadt pártosokat ek-
koráig sem lehetett egészen meg zabolazni.

Az Ammiensi békeségnek meg határozása
szerént a' Máltai szigetnek őrizetére 2000 főből
álló Nápolyi hadi sereg küldettetik, a' kik a' je-

lenvaló hólnapban oda menvén, az ott lévő Anglus hadi népet fel váltják.

A' múlt Májusnak 28-ik napján, egy Amerikából vissza tért Spanyol Országi fregat, a' Király és kereskedők számára két millió piaftert hozott onnan. — Több hasonló gazdag hajók is várattatnak onnan Spanyol Országba.

Magyar Ország.

Gömör Varmegyéből, Rosnyó-ól Jun. 24-ik napján. „Melly igen veszedelmes legyen az igen érzékeny szívű felebarátink iránt keményen viseltetni, és mire viheti a' leg szelidebb embert is az indulatoknak hathatósága, bizonyittya a' következendő eset, a' melly e' napokban egy a' Vármegyénkben lévő nagy Uradalomba illy formán történt. Egy azon Uraság Fel Tisztjei közül vásznának ki fejérittését reá bizza egy ez ideig fedhetetlen életű, és jámbor Al-Tisztre. Ez egész készséggel tellyesíteni akarván fel-Tisztje kérését, a' vásznat ösmérősének oda adgya ki-fejéritteti. De tsak hamar meg tudgya a' Fel-Tiszt, hogy az ő vásznát, a' lok helyeken bevett szokás szerént, mésszel fejérittik; melly is nékie éppen nem tettvén, az Al-Tisztet keményebben meg dorgálja egy levél által vigyázatlanságáért. Ezen levélnek olvasására úgy el keseredett a' külömben is igen érzékeny szívű Al-Tiszt, hogy azon szempillantattól fogva magát egészen a' leg szomorúbb bánatnak adta, és szüntelen tsak azzal foglalatoskodott képzelődése, hogy noha ugyan ő ártatlan volna, de többé nem remélhetné Fel-Tisztjének jó indulattját meggyerni. Ezen tépelődései között végre annyira engedte magát az indulattúl elragadtatni, hogy életének, s bánattyának egyszersmind véget vetni magá-

ban el-tökélléte, a' melly végre egykor tsak elő vész egy kést, és azt úgy szúrja mellye tájába, hogy onnan okozott sebe bé nem gyógyíthatván, egy hét múlva meg-kelletett a' izereutsétlennék halni, neveletlen árvái 's felesége szomorúságokra.

Rosnyó-ól, Juniusnak 26-ik napján. A' Siket Némak Institutuma Jólévőinek nőiön nő a' Izáma. — A' múlt Májusban Kir. Udvarnok Tek. Domanóczy Zmeskál György úr, az ezen áldott végre Izánt 100 aranyból, 100 forintot fizetett le, és a' többinek nem sokára leendő le fizetését is meg igrte. — Tek. Esztergom Vármegye az előbbi gyűjteményét több forintokkal szaporította, sőt a' szaporítás körül most is foglaltattya a' szolgabírák urakat. Azóltától fogva, a' Tek. Temesi Kir. Administratio quietantia mellett jelenti, hogy a' tisztelt Administratióban lévő Tisztoktól öszve szedett 331 forintokat, és 43 xrokat. — Most mind a' két Confessiön lévo Superintendentiák gyűléseket tartván, a' fegedelem szedés körül hathatossan munkálódnak; reménylem is, hogy nem sokára nevezetessen meg szaporodik a' fegedelem.

Másodszori Tudósítás.

Keszthelyen Nemes Szala Vármegyében helyezettett Mező Városban, Georgikon nevezete alatt felállított Gazdasági foglalatosságot tárgyazó Majorban, e' most folyó 1802-ik esztendőbéli jövő Augusztus hónapnak végezetével két Stipendiumok üressen fognak maradni, mellyeknek elnyerésére alkalmatosság lévén, e' nevezett Georgikon' részéről minden ollyas Ifjaknak kiknek az említett Stipendiumoknak megayerésére, 's ettől fogva a' gazdaság megtanulására, 's

abban szerzett tudományok után Gazdasági Tiszt-
ságra kedvek volna, jelentetik, hogy magokat a'
következő September és October hónapokban
a' Georgikonbéli Elöljáróknál Személylyessen bé-
jelentsék. — A' Gazdaságot tanuló ilyen Ifjában,
akármelly vallású, születésű, vagy Nemzetbéli
légyen is az, megkívánandó tulajdonságok ezek;
hogy ő a' Philosophiát, vagy legalább az alsóbb
hat Deák Oskolákat jól elvégezte, Deák, Magyar,
és Német nyelveken írjon, és beszéljen, az elvég-
zett tanulásáról, 's jó maga viseletéről hitelas bi-
zonyosság; és ajánló levelet mutasson, végtére ép,
és egészséges testű legyen. E' szerént azon két If-
joknak, kik az meg üresülendő Stipendiumoknak el-
nyerésére alkalmasoknak fognak találatni élel-
mére és ruházatjára (szabad álláson, fűtésen,
és gyertyán kívül) első esztendőre 100, második-
ra 120, harmadikra 150 forint adattatik; 's egy-
szersmind arról, ha a' három esztendőt, a' med-
dig a' Cursus szokott tartani, ditséretes előmen-
tellet elvégezéndik, hogy Gazdasági Tiszt-
ságra emeltetnek, bizonyossá tételnek.

Minden egyéb Ifjoknak is, a' kik akár ön-
nön költségeken, akár más Jóltevők, vagy Atyok-
fiai segedelmével a' Georgikonban tanítandó Gaz-
daságbeli, Matematika, és Physico-Veterinariai
Tudományokat tanulói, 's magokat a' külső Gaz-
daságbéli Tárgyokban is gyakorolni akarják, va-
lamint eddig, úgy ezután is (a' Georgikonbéli
Elöljáróknál megteendő Béjelentés után) mind
ezekre való bejárás, 's kinek kinek tzeljához ké-
pest választandó Tudományoknak hallása, mellyek
így egy esztendő alatt is könnyen elvégeződhet-
nek, minden fizetés nélkül szabadon leszzen, tsu-
pán azon kötelezéssel, hogy magokat a' Georgi-
kon Törvényeihez, és rendtartásaihoz alkalmaz-
tassák, 's mind privátim, mind publice tartatni
szokott Exameneknek alá vessék.